

23.5.2004

Social- och hälsovårdsministeriet
Registratorskontor

Ärende **UTLÅTANDE OM PROMEMORIAN FRÅN ARBETSGRUPPEN FÖR
UTREDNING AV EN UTVIDGNING AV KOMPETENSOMRÅDET FÖR
RÄTTSKYDDSCENTRALEN FÖR HÄLSOVÅRDEN (2004:4)**

Social- och hälsovårdsministeriet har begärt den riksomfattande etiska delegationen för hälso- och sjukvård (ETENE) om ett utlåtande om en promemoria från arbetsgruppen för utredning av en utvidgning av kompetensområdet för Rättskyddscentralen för hälsovården senast den 15 maj 2004. ETENE har inte sammanträtt under denna tid och utlåtandet har därför beretts av ETENE:s generalsekreterare och vice ordförande. Utlåtandet och arbetsgruppspromemorian behandlas också vid ETENE:s nästa sammanträde den 2 juni 2004 och om delegationsmedlemmarna har några viktiga synpunkter att tillägga utlåtandet, skall dem senare tillställas ministeriet.

Förslagen är omfattande och förutsätter att resurserna ökas betydligt. Reformerna förutsätter att ungefär 26 nya tjänster beträffande hälso- och sjukvården samt 15 nya tjänster beträffande socialvården inrättas vid Rättskyddscentralen för hälsovården. Därtill måste man iakta andra kostnader. Man har också föreslagit att 43 nya tjänster inrättas vid länsstyrelserna innan år 2007.

Rättvis behandling av patienter, rätt till vård och rätt till god hälso- och sjukvård samt rätt till gott bemötande är grundutgångspunkter i lagen om patientens ställning och rättigheter. Därtill står rätten till tillräckliga social- och hälso- och sjukvårdstjänster i grundlagen. Statsandelreformen på 1990-talet och övergången av bestämmanderätt till enskilda kommuner har ökat ojämlikhet mellan medborgare i olika delar av landet. Därför är det viktigt att reflektera på vilket sätt man kan öka jämlikhet och rättvisa i hälso- och sjukvården inom ramen för det nuvarande systemet. Detta förslag betonar att det är viktigt att öka riksomfattande styrning och övervakning samt att jämnare fördela uppgifterna mellan Rättskyddscentralen för hälsovården och länsstyrelserna. Ändå finns det anledning att fråga om dessa ändringar är tillräckliga för att nå målet och om de ökade resurserna är tillräckliga för att genomföra reformerna.

Arbetsgruppen anser att personregistret över den yrkesutbildade hälsovårdspersonalen (TERHIKKI-registret) bör begränsas för att mer resurser kan inriktas till andra ändamål. Arbetsgruppen anser också att det inte är nödvändigt att inrätta ett motsvarande personregister inom socialvården. Däremot föreslår arbetsgruppen att ett register över privata verksamhetsenheter inom social- och hälsovården bör inrättas vid Rättskyddscentralen för hälsovården. Detta är förmodligen meningsfullt. Det finns inga konkreta förslag för begränsningen av TERHIKKI-registret. Detta kräver för-

modligen revidering av lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården.

Rättskyddscentralen för hälsovården antyder i sin rapport på alternativa behandlingsmetoder men anser att sin behörighet i detta hänseende är begränsad till verksamheten av yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården. Området är mycket problematiskt och skapar flera förlägenheter för medborgare. Också patientskadenämnden har i de sista åren diskuterat mycket om alternativa behandlingsmetoder. Det är säkert angelägen att fortsätta diskussioner om hur man i framtiden kan bättre övervaka branschen. Konsumentverket lär inte ha resurser för övervakningen.

Det finns en skiljaktig mening i arbetsgruppspromemorian om den föreslagna ökningen i resurserna. Vi anser att det är viktigt att bedöma resursallokeringen tillsammans med länsstyrelserna och andra institutioner under ministeriet. Det finns skäl att betona att regional övervakning som har tillräckliga resurser möjliggör också den framtida ökningen i verksamheten vid Rättskyddscentralen för hälsovården.

Leena Niinistö
Vice ordförande för ETENE

Ritva Halila
Generalsekreterare för ETENE